

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НЕГАЙНИЙ КІНЕЦЬ СТАЛЕВОГО СТРАЙКУ

Вашингтон. — Провідник сенатської більшості, сен. Ернест В. Мек Фарланд, заявив, що страйк сталеварників може закінчитися в понеділок. Це сказав він під час дискусії над питанням, чи Сенат має доряджувати президентові, щоб він використав закон Тефта-Гартлі для наладнання страйку. Мек Фарланд повідомив, що на нараді між підписувачами й юнією сталеварників у Вілому Домі, наступає таке порозуміння, якого не можна було передбачувати кілька тижнів давніше. Сенат застановив дискусію над можливістю вжиття закону Тефта-Гартлі, очікуючи успіху переговорів, які ведуться в Вілому Домі під проводом президентового дорадника д-ра Джана Стілмана, діючого директора мобілізації. Він потвердив, що розмовляв з сен. Мек Фарландом, однак заперечує, наче б він впливав його про можливе закінчення страйку в понеділок або вівторок. За

Президент заперечує „змову” в справі своєї кандидатури

Вашингтон. — На пресовій конференції, президент Труман відповів на критику ген. Двайта Д. Айзенгавера, що Демократична партія задовго залишається при владі й тому треба змінити. Труман каже, що наряд вирішить, чи такий закид виправданий. Він теж обговорив твердження републиканців, наче б він „змову” з метою, щоб стати поновно кандидатом на президента й щоб таким способом зміряти свої сили з републиканськими кандидатами. На це Труман ще раз заявляв, що

Останнє, в весняній серії, випробування атомової бомби

Лас Веґас. — В околицях міста Лас Веґас відбулося останнє, весняної серії, випробування атомової бомби. Про силу цього досвіду можна мати уявлення з того, що вибух відбувся у віддаленій 300 миль від міста дощової долини Каліфорнії, Сакраменто, де деренчали вікна так, як це помічалися в Лос Анджелес, під час попередніх досвідів. Піднесений стовп знісся дуже високо й був яснооружжєвою кольору. Для спостережень над діянням радіоактивних променів на живі істоти, було вжито 751 мишу. Карол Тайлер, що керував досвідом від Комітету Атомової Енергії, через кілька годин по закінченні вправ заявив, що ця

ПАЛАТА ПРИЗНАЄ ВЕТЕРАНСЬКІ ПРАВА ВОЯКАМ КОРЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ

Вашингтон. — Майже одностайно, бо 361 голосом проти 1, Палата Репрезентативів ухвалила й передала Сенатові до дальшого діяння законопроект про ветеранські права для воїнів з Корейської війни, які служать в збройних силах від 27 червня 1950 р. Це стосується всіх воїнів, а не тільки тих, що беруть активну участь у війні. Воїни мають дістати різні користи, як оплату за науку в школах і додаток на утримання на такий лад, як це діставали ветерани другої світової війни. Видатки на такі користи передбачені на цілий бильон доларів річно, однак не передбачено, коли ці видатки мають бути застановлені. Між тим сенатська комісія правил підтримала законопроект про голосування відсутніх воїнів, яке має відбутися найближчої осені. За постановою нового за-

ПРИЯТЕЛІ З ХЛОП'ЯЧИХ ЛІТ

Повернувшись до своєї родинної місцевості Абілі в Канзас, Двайт Айзенгавер сердечно привітався із своїм приятелем хлоп'ячих років, сьогодні 62-літнім фермером Д. Чейсом

Пресова конференція Айзенгавера

Абілі, у стейті Канзас. — Ген. Двайт Д. Айзенгавер використав свій перехід з військового до цивільного стану на необмежену й ніким не контролювану відповідь на поставлені йому питання під час пресової конференції, на якій вийшло 300 кореспондентів. Вона тривала 45 хвилин й охоплювала питання внутрішньої й зовнішньої політики. Новістю було давня відповідь на такі питання, з якими Айзенгавер не міг дати собі ради. Він просто відповів, що „не знає”. У відповідях він не цитував критики теперішньої адміністрації, а їх зміст вказував на його передвирборчу програму. Відповіді передавало через радіо й телебачення, щоб ціла країна могла чути безпосередньо погляди майбутнього кандидата на президента. Найбільше звертали на себе відповіді в справі миру й війни в Кореї. „Айк”

913 чуномовних газет і журналів в Америці

Нью-Йорк. — В безрецидивного року було в Злучених Державах всіх разом 913 чуномовних газет і журналів — виявилася інтересна статистика, зібрана Загальною Радою для Американської Єдності. В цих 913 виданнях було 83 щоденники, 360 тижневиків і півтижневиків та 470 інших періодиків. Перше місце в чуномовній пресі щодо кількості мають еспанці, бо в їх мові поділяється всіх 138 газет і журналів, в тому 10 щоденників, 38 тижневиків і півтижневиків та 90 інших періодичних видань. Українці мають 26 газет і журналів, в тому 3 щоденники, 4 тижневиків та 19 інших періодиків, займаючи щодо кількості видань 13 місце між всіма 39 етніч-

3 українським іменем під американським прапором...

Багато молодих українців, в останніх роках скористалися з великодушності американського законодавства та могли причислитися до берів Америки, закінчуючи цим своє скитання, сьогодні служать в американських збройних силах, несучи далеко світами українське ім'я та вістки про повновелений український народ й його змагання до волі. Один з багатьох прикладів такого українського імені під американським прапором побачуємо у військовій газеті „Ди Американ Трейбелер”, — видавний Першого Дівізії Піхоти в Дармштадті, Німеччина. Там в числі з 22-го травня напечено: „Прайвет Роман Ференцевич і прайвет Карл Гляс це два воїни 1-го батальйону полевой артилерії, що відбувають другий період своєї служби в Європі. Обид-

КОМУНІСТИЧНІ ПОЛОНЕНІ НА КОДЖЕ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД ВІДСТУПНИКАМИ

Кодже, Корея. — Вихоплений з рук полонених комуністичних фанатиків один північний кореець, що теж перебував в таборі полонених, оповів альянтським представникам страшу історію варварства й тортур, що їх застосовують комуністичні полонені до тих полонених, яких вони підозрюють у відступстві та „зраді” комунізму. Сам звільнений кореець мав на собі сліди знущань. Його тортували впродовж цілого тижня й опісля засудили на смерть за те, що дежді з його приятелів і знайомих використали першу нагоду, щоб зрентисся комунізму. Вироку смерті над ним не виконали тільки тому, бо нагло альянтське командування почало

Червоні добачують кризу в переговорах в Панмунджом

Токіо. — Урядова комуністична радіостанція в Пейпінї перестерігає, що в переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї наступили „критичний пункт” та що „тільки публічна опінія світу” заставляє альянтих продовжувати ті переговори. Ці твердження попереджено відомими про пагандинними брехнями про порушення альянтами нейтральної зони, знущання над полоненими і т. п. Це були комуністичні ко-

Ачесон готувиться їхати до Берліну

Вашингтон. — Секретар стейту Дін Ачесон виїде 1 або 2 липня до Бразилії на відвідання „доброї волі”, як тільки повернеться з подорожі до Європи, яку передбачує коло 25 червня. Відвідання в Бразилії мали б бути короткі, бо тільки 4-5 днів. Ці відвідання були плановані давніше, але заки до цього приїде, Ачесон поїде до Берліну, щоб бути приямним на відкритті Амери-

Поставлять під суд генерала за записки, що попали в руки комуністів

Вашингтон. — Команда армії вирішила, що генерал-майор Роберт В. Гров мусить стати перед воєнним судом за записки, що потрапили в руки комуністичних груп в часі його відсутності. Гров був військовим аташе при американській амбасаді в Москві й провадив свій приватний щоденник. В одній записці він висловив думку, що проти Совєтів треба піти війною, щоб їх приневолити до миру. Коли минулого дня Гров вийшов на тайні наради до Німеччини, — тоді хтось, мабуть совєтський агент, зайшов до мешкання Грова і відфотографував цей

Америка закінчить торговельний договір з Угорщиною

Вашингтон. — Починаючи з 5 липня департамент скаргу, на доручення президента, закінчить торговельний договір з комуністичною Угорщиною. Це черговий крок президента проти країн, опанованих комуністами. Він передбачений в повідомленні з 1951 р., в якому говориться про таку можливість. Дотеперішній договір був складений 27 років тому. У ньому

Заощадили \$250,000 при перевозі діпівітів

Гобокен, у стейті Нью-Джерзі. — На голландському кораблі Нью Амстердам, який приїхав з Роттердама з 1.107 подорожниками, приїхав теж Роберт Дж. Коркері, європейський координатор американської комісії для переміщення осіб. Він ствердив, що програма переселення до ЗДА 54.000 німців уже викінчена і вона була переведена впродовж шести місяців. Програму вдалося виконати два місяці раніше ніж було передбачено і на такому припінненні скаргу Злучених Держав заощадили 250 тисяч доларів. Останній транспорт з німцями приїде впро-

НОВА ЗАГРОЗА БЛЮКАДИ БЕРЛІНА

Берлін. — В поінформованих західних колах побоюються, що контрольована західними великодержавами частина Берліна стоїть знову перед безпосередньою загрозою совєтської ब्लюкади, що може створити нові серйозні комплікації в східно-західному напруженні. Бюро американського високого комісара в Німеччині повідомило, що совєтські власті Східної Німеччини представили Злученим Державам до вирішення рахунок у висоті 14.000.000 доларів за користування американцями телефонічним по'лученням між Берліном і Західною Німеччиною впродовж минулих сімох років. Подібне домагання Совєти видавали безпосередньо перед блюкадою Берліна в 1948 році. — Ще не відомо, чи Америка схоче заплатити цей рахунок. Тимчасом, головний представник державного департаменту в Берліні, С. Б. Лайон, зголо-

Совети приспішують ремілітаризацію східної Німеччини

Діссельдорф, Німеччина. — Західні альянти мають достовірні інформації, що Совєти практично не тільки скасували будь-які обмеження для повної ремілітаризації Східної Німеччини, але й навпаки, — самі докладають максимальні зусилля, щоб цю ремілітаризацію прискорити, не виключаючи рівночасно занадто великих підозрін з західного боку. Згідно з цими інформаціями, Совєти творять тепер поспішно одну панцерну східно-німецьку дивізію, організації і команді якої має бути закінчений вже цієї осені. Рівночасно твориться ескадрилья східно-німецьких босих літаків, що будуть включені в совєтську авіацію та готові до акцій ще перед кінцем цього року. Крім того альянти мають інформації про два дальші підозрін розвитку в Східній Німеччині. Насамперед різні коментарі викликає повідомлення про закриття кордону між Східною Німеччиною і Чехословаччиною. В другому випадку, Совєти почали переставляти на воєнну продукцію поодинокі східно-німецькі фабрики, одні з яких починають вже продукувати частини для совєтської важкої зброї, а інші пригтовляються до повної власної продукції зброї.

Елісавета II приймат парад під час перших королівських народин

Лондон. — Під час приготування погоди Елісавети II приймат парад військову парад з нагоди своїх перших королівських народин. Ця парад називається „д р и в і т а н н я т р а п і р і в ” і вона відбувається традиційним англійським 300 річним звичаєм у день королівських народин. Елісавета II — це перша королева, що від часів королеви Елісавети I, це значить від 400 років, йхала на односторонній сідлі на коні під час військової парад. Вона вийшла з Букінгемського палацу в товаристві військових достойників, між якими був польовий маршал граф Александер з Тунісу. —

Китайські комуністи сягають по гору Еверест

Гонг Конг. — Червоный Китай зачав зазіхати на найвищу гору світу Еверест, що находиться в Непалі, частині Індії. Пейпінський урядовий комуністичний орган, цей обійчик видає міністерство внутрішніх справ разом із бюро публікації „Давнішнє імєна Еверест і Зовнішні Гімалії” усунуло з усіх шкільних підручників, мап та інших публікацій.

ДЕ ГОЛЬ АТАКУЄ ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ

Париж. — В заяві, що й на звав осторогою своїй нації, генерал де Голь гостро заатакував новий контрактний договір з Німеччиною, виступаючи проти Німеччини та європейського оборонного союзу. В цій заяві генерал назвав цей договір „протоколами відмови”. Заяву де Голя вважати першим ударом проти ратифікації Францією договору з Німеччиною. Ця заява — це націоналістичний фр анцузький заклик протестувати проти організації понаднаціональної європейської армії, що передбачується в договорі про спільну оборону Європи проти комуністичної загрози.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on May 29, 1952 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Na рік	\$10.00	One year	\$10.00
Na pів року	\$5.25	Six months	\$5.25
Na три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

В Джерзі Сіті і закордоном:

Na рік	\$12.00	One year	\$12.00
Na pів року	\$6.50	Six months	\$6.50
Na три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИСТУП АЙЗЕНГАВЕРА

Перший виступ Двайта Айзенгавера як приватного громадянина та кандидата на республіканського кандидата на президента країни приніс деякі нові надії для американського народу. Правда, в своїй промові в Абілві, своїй родинній місцевості в Кензас, минулої середи Айзенгавер говорив радше загальними, ніж займатися виразне становище до поодиноких актуальних проблем. Проте, як зважити, що це був перший виступ Айзенгавера в новій ролі, що це був — можна б сказати — перший крок на новому шляху активної цивільно-політичної кар'єри, то навіть з цих загальників можна поробити деякі висновки.

Айзенгавер звернувши насамперед увагу на те, що повинен притосуватися до себе не тільки американський, але й всі інші народи. Це його заклик до непохитної віри, єдності і доброї волі та неслухняної стійкості на існуючу загрозу з боку комуністичної диктатури. В цьому Айзенгавер покликався, головним на історичний досвід Америки. «Справжнім полум'ям — говорив він — серед будівничих Америки була віра... Ми, як народ, мусимо кріпко держатися тих ідеалів, що лягли в основу вільної системи... Вони записані для всіх в нашій Декларатії Незалежності та в Конституції Злучених Держав і в Хартії Прав. Немає між нами непорозуміння ані проблем, які не могли б бути полагодили або розв'язані при допомозі цих принципів... як довго ми застосовуватимемо їх в душі добрих громадян та в свідомості внутрішніх і міжнародних обставин життя двадцятого сторіччя».

В поодиноких практичних проблемах, що їх затронули в своїй промові Айзенгавер, він висловив деякі гострі критичні зауваги на адресу теперішньої адміністрації, підкреслюючи рівночасно засади, на яких ми повинні базувати свою внутрішню і закордонну політику. Нас і наших читачів могли б окремо інтересувати ці перші зауваги евентуального республіканського кандидата на президента відносно міжнародних справ та американської закордонної політики.

В своїй промові Айзенгавер ясно і недвозначно говорив про советську і комуністичну загрозу для вільного світу та про потребу продовження і скріплення оборонної підготовки Заходу. Він гостро критикував політику, яка призвела до втрати Китаю та звернув увагу на деякі небезпеки теперішньої господарської і військової політики Заходу. Проте, сумарично Айзенгавер в цьому своєму першому виступі, зокрема в своїх заувагах на тему американської закордонної політики, був — ми сказали б — аж надто консервативний і обережний.

Ці перші суто політичні промови Айзенгавера прислухувались з великою увагою не тільки мільйони американців, що добувають в ньому мовленнє свого нового президента, але й мільйони інших народів, зокрема поневолених або безпосередньо загрожених більшовизмом. Але навряд чи в цій промові вони знайдуть те, що могло б розв'язати їхні неспокої та їхні сумніви перед вислідом найближчих американських виборів. Правда, Айзенгавер говорив про необхідність активного американського провідництва в міжнародній політиці, але він не сказав в чому і як це активне провідництво повинно б проявлятися в майбутньому. Він говорив: «Нам повинна бути виразно і ясно виявлена ціль, до якої ми змагаємося, та який практичний успіх вона матиме для нас, як ми її досягнемо. Ми повинні знати, чого ми можемо сподіватися від інших націй, які приймають нашу допомогу... Тасмичність повинна бути усунена з закордонних відносин — наші основні вимоги і цілі мусять бути встановлені для нас ясно, щоб ми могли їх читати і розуміти...»

Звичайно, від першого виступу навіть кандидата на президентську кандидатуру було б годі вимагати всього і для всіх. Проте, Айзенгавер сказав замало навіть як на перший раз, головним як оцінювати його виступ сподіваннями тих, що зацікавлені однією з перших і головних проблем Америки і вільного світу, — а саме проблемою активної американської допомоги визвольним змаганням поневолених народів. Це тим більше після досить виразного становища в тій справі іншого республіканського кандидата на президентську кандидатуру, сенатора Тефта, виявленій ним в радіопровмі з Вашингтону минулої неділі.

Заява Айзенгавера про ясність і недвозначність встановлення цілей американської політики та про необхідність виявлення тих цілей народів дають надію, що в дальшій своїй кампанії Айзенгавер з'ясує теж виразно і недвозначно своє становище до проблеми визвольного характеру дальшої американської закордонної політики. Цього очікують від нього мільйони виборців українського та іншого національного походження.

Платон Стасюк

Справа У. Н. Дому в Нью Йорку

(З ДОПОВІДІ НА ВІСНУ 18-го ТРАВНЯ 1952 Р.)

(2)

В тім майбутнім Н. Домі має плекатися наша культура, наше мистецтво, танки, має бути місце на сходинах молоді і старших, місце на бібліотеку і читальню, місце на клубі і товариські розмови, та місце на укр. театр і другі українські установи.

Такий Дім повинен імпонувати не тільки нам, але і чужим.

Щоб дійти до зрозуміння такого Дому, нам потрібно 150 до 200 тисяч доларів готівки, не враховуючи гіпотеки (моргеджу).

Сума, яку я подав, не є така страшна, коли ми всі до того звиклимо по-ширости, беручи під увагу українське населення м. Нью Йорку.

Чи нам такий Дім оплатиться, та чи зможемо вдержати своїми силами?

Беручи під увагу такий Н. Дім в бізнесовому боці, думаю, що ми зможемо такий Н. Дім в Нью Йорку вдержати, якщо ми діємо того бажасмо, при добрій, розумній господарці кваліфікованих лю-

Аліантські вигляди в Європі

Підписання мирового договору з Німеччиною в Бонні включало теж і підготовку до можливих нових стратегічних потягів Совєтів не тільки в Європі, але й в цілому світі, як це виявляється з повідомлень європейських кореспондентів до американських газет.

Вони в першу чергу стверджують, що Західна Європа, чи там Західний світ, це не цілком готовий до негайного сплинення ново-го советського походу проти Заходу, якщо б до такого прийшло. Щоб мати готовими об'єктами заходно-європейськими країнами 50 дивізій збройних сил з кінцем цього року, нема тепер мови, бо європейські держави бояться фінансового банкрутства. Вони можуть виставити тепер тільки 20 дивізій для боротьби в Західній Німеччині, а проти них Совєти мають готових 20 або 30 дивізій у Східній Німеччині, з «безпосередньою резервою» 50 дивізій в «Західній Росії», й понад 175 дивізій на цілій совєтській території. До того не всі заходно-європейські дивізії мають повне устаткування, і тому тільки 12 дивізій можна вважати за безпосередньо готових до зустрічі евентуальної російської агресії. Навіть поставка військових матеріалів, що як слід не налагоджені, бо доведана Америка для тих цілей мала тільки один порт, тобто Бремергафен у Німеччині. Шойно тепер дістала Америка право причалювати своїм транспортним кораблям до французьких портів Шербург, Ле Гавр, Бордо й Марсей, і зможе їх використати в майбутньому.

Таке військове положення в обидвох половинах Європи було напередодні підписання мирового контракту з Західною Німеччиною. Тимчасом погрози Совєтів спалили до останнього моменту. Вирішав питання, на чому опиралися Західні альянті своєю готовістю недопустити Совєтів до виконання погроз або до стримування їхнього походу на Захід?

Без виявлення точніших даних, кореспонденти, на основі загальних інформацій, кажуть, що Західні Альянті не вірять в можливість загартання Західної Німеччини совєтськими військами впродовж трьох-чотирьох днів, як про це загальною говориться. Щоб перемогти західні держави, які приготувалися боротися в Західній Німеччині, Совєтам забрало б бодай два тижні часу, заки вони опинилися би над рікою Райн, тобто на кордоні Франції. Других два тижні мусіли б Совєти втратити на здобуття нових укріплень на Райні, отже, загальною минав би місяць часу, заки Совєти, при теперішній військовій техніці, могли б опанувати територію, яку вони хотіли б загарнути для себе, щоб ніби то об'єднати Німеччину. А місяць часу доволі, щоб Захід амобілізував свої сили, хоч як вони це не готові.

Крім таких чисто мілітарних міркувань, приходять ще інформації про підготовку до справжнього советського походу. Отже команда НАТО, яка забезпечує кореспондентів, має тепер спроможність 60 днів наперед перевернути рухи совєтських дивізій у західному напрямку, а деякі підготовчі потягнення на 90 днів. Це було б доволі часу, щоб зарядити мобілізацію в західних країнах та поробити стратегічні приготування, хоч які ці країни далекі від розвитку повних військових сил. Крім того, Совєти мусять раху-

вальному Нар. Домі була гостиниця та залі до винайму, коли були б такі залі вільні від нашого ужитку, то я уявляю собі бізнес такого Н. Дому около 150-200 тисяч доларів річно.

Ми українці м. Нью Йорку можемо такий Н. Дім збудувати, якщо не будемо мріяти і думати теоретично, бо треба думати практично, та не чекати і казати, що якщо то буде, бо коли будемо так думати то з того всього нічого не буде.

В роках 1940-41, коли в Нью Йорку віджив «Союз укр. бізнесменів», я зайшов до кількох укр. бізнесменів та просив їх, щоб вони написали про С.У.Б. Характеристичним було то, що тих кількох бізнесменів відповіли мені, що вони впишуться до С.У.Б., але вони трохи чекають, нехай С.У.Б. трохи зміцніє, а потому «якось то буде», але до С.У.Б. у ані одні з них не вписався. Нехай не буде між нами таких, бо з тими ми далеко не зайдемо!

Оповідать, що Іван Франко в сьомій класі гімназії дістав шкільну задачу на тему: «якось то буде»!

Все, що Франко написав в задачі було: «Я тої задачі не написав, — вірючи, що якщо то буде». — Прочитавши це, його професор, написав під задачею тільки одне слово: відзначаюче!

Ті, що думають, що лише б Н.

рубрику у світовій війсьній стратегії. Найд американських літаків з атомовими бомбами на Росію це не тільки справа згоди, але справжня можливість. Чи могли б Совєти без перешкоди випустити свою флоту підморських суден з Балтійського моря для вгледження своєї перемоги на західних водах, це ще велике питання. А без підводних суден не можна собі уявити припинення американських та інших транспортів на допомогу Європі, що боролася би в обороні свого існування. Це коротко зібрані аргументи для висноження найвищої впертості західних держав у підготовці та остаточному підписанні контракту з Західною Німеччиною.

М. Дем'янух, Мінеаполіс, Мін.

ЗЕЛЕНІ СВЯТА НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Серед щоденних турбот та праці минають нам тут скоро дні, тижні... От недавно щойно були Великодні Свята, а ось вже й Зелені Свята. В інших народах Зелені Свята не відзначаються як особливими святкуваннями. Український народ натомість з давнь-давня обходив у другий день Зелених Свят поминки померлих, а після першої світової війни та по визвольних змаганнях, долучив до зеленосвятничих поминків всіх померлих — святкування пам'яті поляглих в боротьбі за волю України героїв і в цей спосіб надав зеленосвятничим святкуванням національно-патріотичної закраски.

І мимоволі линемо ми всі споминати в таке недалеке минуле, пригадуємо собі його як чарівний сон, не все щоправда розізнаний, не все присмий, зате як своєрідний, повний змісту, глибоких переживань спільних всім нам, що жили там на Рідних Землях, своїм рідним, питомим життям.

Святкування пам'яті поляглих борців в Зелених Свята започаткував либонь Львів тим, що всі його українські церкви з хоругвами, священством та вірними лучилися в один похід та йшли одного дня на могилу поляглих українських борців на Янівське, другого дня на Личаківське кладовище. В тім святковий похід йшов все духовний семінар із своїм прекрасним хором, як також всі українські львівські товариства й організації зі своїми прапорами, хором чи оркестрами. За прикладом столітнього Львова пішов цілий край, всі міста й містечка. І так десь від 1925 р. почала вся Галичина Волость в Зелених Свята обходити пам'яті поляглих українських воїнів, йдучи святковим походом з численними вінками на їхні могили. З бігом часу в святах тих приймало участь щораз більше також і українське село, чи то йдучи масово до свого повітового центру, чи справляючи свято-поминки в себе дома. Бо ж було в нас багато сіл, що в них були могили наших борців чи то з часів славетного маршу У.С.С.-ів із Карпат на Поділля, чи це більше з часів українсько-польської війни.

Треба було бачити такий святковий похід вулицями Львова або Станіславова: попереду дві хоругви, а серединою довжезний ряд чудових вінків. За вінками, серед шпаліру питомців духовного семінара, велике число духовенства, з спискомпо у провід, за духовенством, в руках чотирьох-комбатантів, червона ки-

кайте аж другі дадуть, бо краще буде, як ви самі до того причинитесь.

Не робім себе бідними там, де ми повинні стояти на першій лінії, бо наші громади такий бізнесменами хвалитися не можуть.

А ви всі з нової імміграції, що будували різні підприємства в Рідному Краю, Народні Дому, Школи, читальні тощо, при фінансовій допомозі нашої старої імміграції, яка вислала сотками тисяч доларів на задані цілі, — станьте до праці разом до помочі в початку ділі.

На закінчення, я ще раз апелую і прошу всіх українців міста Нью Йорку без огляду, чи ви старі чи нові, без огляду на церковну приналежність, або політичні переконання, хто б ви були — професіоналіст, бізнесмен, ремісник, або робітник, зрозумійте, що ми всі одніми трохи, бо на цій єдності полягає не тільки громадське життя, але й життя цілої нації, а Нар. Дому не збудує ніяка група людей, але всі разом.

Пам'ятаймо, що Народного Дому в Нью Йорку для нас ніхто не збудує, якщо ми самі, всі разом, не зложимо грошей на ту цілі, бо вже і сором бавитися поклоном справою як У. Н. Дім такий довілі. Справа У. Н. Дому в Нью Йорку заробила чимало непорочно в нашому громадському

ПАТРІОТИЗМ І НАЦІОНАЛІЗМ

Подібно як окреслення «нації» і «нація» утворюються здебільшого теж окреслення «патріотизм» і «націоналізм». В обох випадках це мовляве тільки тоді, коли держава є одностороння, але неможливе тоді, якщо держава є багатородовою імперією з багатьма підпорядкованими народами. Уявляють це приклади бунтів імперії російської й австрійської, а теперішньої советської та британської.

Патріотизм походить від латинського слова «патрія», то є «батьківщина». Отже слово «патріотизм» означає «любов до батьківщини», а тим самим до «народу» та до цілого власного «народу» на рідній батьківщині. Націоналізм походить від латинського слова «нація», то є «нація», як власнедержавне степенування слова «генс», то є «народ». Отже слово «націоналізм» означає «любов до держави».

В односторонній державі покритуються і стають тотожними як нація і патріотизм, так і націоналізм і націоналізм. В її лоні покритуються приналежність до народу (генс) з приналежністю до нації (нація).

Там кожний громадянин, чи громадянка, залишається незмінним і «генте» і «нацією».

Зовсім інакше є в лоні багатородової держави, то є в лоні імперії. Особливо ж тоді, як і національна назва, спільна для всіх приналежників до неї, є іншою не тільки як народні назви поневолених народів, але й як народні назви панівного народу... Там уже у ніякого громадянина, чи громадянки, не покритуються ані народність з національністю ані патріотизм із націоналізмом. Народні різниці відповідалі там національній спільноті. А тому, що ця національна спільнота є добровільна і корисна тільки для одного панівного народу, а примусова та шкідлива для кожного іншого опанованого, так ясно, що патріотизм і націоналізм одного і другого мусять бути не тільки різними, але й протилежними.

Наприклад, «русский» (генте руський) має інтерес у тому, щоб свій природний патріотизм щодо власного народу і краю утотожнювати зі своїм націоналізмом щодо власної московської, російської або советської імперії як «москаль» (нацією москвітський), як «росіянин» (нацією росіянінський) або як «советський» (нацією советський). Його націоналізм — це стремління зберігти цілість імперії, щоб не допустити її до розпаду, а патріотизм — це стремління до власнодержавної нації на базі рівноправності людини і народу. Націоналізм українського та інших поневолених народів утотожнюється з їх власнодержавним патріотизмом у змислі заяви бунтівного американського президента Вудро Вільсона: «Я не питаю, чи цей чи той пан є або був би ласкавим до мене; річ у тому, що я не бажу мати взагалі ніякого пана над собою». В даному випадку ані москвітського в російській нації, ані москвітського в советській нації, ані німецького чи будь-якого іншого.

Протилежність і протилежність патріотизму і націоналізму була колись також між панівним німецьким а опанованими ненімецькими народами в бунтівній Австрії-Угорщині, між панівними англійцями а неанглійськими народами в колоніях Британської імперії, та в кожній іншій бунтівній або теперішній багатородовій імперії взагалі. Це й було причиною, чому різнородне населення колоній Британської імперії в Північній Америці вибороло собі право на власну ЗДА-націю з власним патріотизмом. Вже тих прикладів вистачить на доказ, що тільки патріотизм і націоналізм поневолених немосковських народів у лоні СССР і внутрі зважались засновати сподівання, близькі та рівнобачні до патріотизму і націоналізму творців і носіїв ЗДА, а в ніякому разі патріотизм і націоналізм російських або советських москалів-русських.

Стас ясно, яку кривду чинять українському та іншим немосковським патріотам і націоналістам ті члени правду і маси ЗДА-нації, що утотожнюють або порівнюють їх націоналізм із імперіально-тоталітарним а і націоналізм німців під проводом Гітлера, хоч відповідає йому тільки імперіально-тоталітарний націоналізм російських і советських москалів, який вони оправдують, ба навіть попирають! Або чому вибравли вони для дискредитації тільки першу національну частину окреслення «націонал-соціалізм» а не другу головнішу соціальну, яка понадто дезінформована ще й москалями під проводом Сталіна? То б то, чому з боку деяких американців така аверсія проти природного, здорового і демократичного патріотизму-націоналізму українців й інших немосковських народів у лоні СССР, а така толеранція і навіть допомога імперіальному патріотизму-націоналізму москалів, а понадто й їх власному та соціалістично-комуністичному панівному в Югославії сербському народу під проводом Тіта? Коротко: Чому нап'ятували вони і поборюють націоналізм і соціалізм менших або поневолених народів, а потурбують націоналізм і соціалізм комуністично-великих або панівних народів?

ПЛАТІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІБАХ... КУПИТЕ СВОІ ВОНДИ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРАЛЬНИЙ

Вол. Дорошенко
ІВАН ФРАНКО
(31 очиніи автора).
(8)

До Грушевського він взагалі не заходив, а з Гуцалом стрічався рідко й недовго з ним балакав. Вся його увага була звернена тоді на лікування спаралізованих рук. Франко мовчав, як зачав, в хаті Василя Якібока й довгими годинами просиджував коло його криниці, мочучи руки. Вірив, що вода цієї криниці цілюща й розв'язує йому зв'язані Драгомановим руки.

Влижче зійтися і співпрацювати з Франком довелося мені аж у 1914 р. коли розпочався друк моєї бібліографії його творів.

Комітет, який улаштував 40-літній ювілей літературно-наукової діяльності Франка, доручив мені весною 1913 р. скласти повну його бібліографію, поклавши в основу показник, що його складав Павлик на 25-літній ювілей каменяря Західної України (1888 р.). Та вже в часі друку я спостеріг, що Павликів показник і не зовсім точний і не зовсім повний, що покладається на нього не можна, і почав перевіряти його та доповнювати. На жаль мені недостатня була особиста бібліотека Франка й його архів. Я навіть не зважувався просити його про доступ до них, знаючи його домашні обставини, та й сам Франко спочатку не виявляв бажання чинити мені допомогу, стоячи осторонь від моєї роботи. Він був сердитий на мене за рецензію на його нарис, поміщену в „Літ. Наук. Вістнику“. Кавав, що обидва Дорошенки (другу рецензію надрукував Дмитро Дорошенко в „Раді“) „зрицкали“ його працю. Так воно в дійсності не було. Наше завдання було як-ні-як звернути увагу громадянства на книжку, але розуміється, не можна було не зробити деяких зауваг. І хоч як це не делікатно, ми не вчинили, з повною повагою до слави автора, проти Франка віднісся до наших, загалом дуже прихильних відгуків надто пристрасно. (До речі і в передмові до „Нарису“ Франко згадував про „надприродні шляхи“ своїх відомостей і ніяк не годився на викинення цього уступу. Отож Спілка відбила для нього якусь малу кількість примірників книжки з згаданого зауваж, але в світ „Нарису“ пішов, розуміється, без неї). Аж коли я опрацював усю бібліографію, показавши її першоводу до критики й публіцистики, а НТШ видрукувало перші аркуші, Франко побачивши їх у друкарні, сам зголосив свою помилку, дав мені свій примірник Павличкового показника з своїми поправками та й почав разом зі мною переглядати річніки „Діла“, зазначаючи, що саме Павлик пропустив, а що приписав йому неслухняно. Виїзд Франка до Криворівні влітку 1914 року, та несподіваний вибух 1-шої світової війни перервали нашу працю. Уже тяжко хворий, за пів року до своєї смерті, пише він мені до Відня, де я тоді перебував, утикнути зі Львова перед російською інвазією, „а сотні машерують... Іх весілля, згаданого вже листа з 4. XI.

Михайло Островерха
В МОСКОВСЬКОМУ ЯСИРІ

В останніх днях, слідуючи за подіями в таборах воєнно-полонених китаїців у Кореї, пригадуєш над їхньою свободою у американському полоні, яка доводиться до зухвалості полонених, — перед очима стають, як живі хвилини з московської неволі під час першої світової війни. Ось, для порівняння, деякі фрагменти.

Рік 1916, половина серпня. Наші босі ставовища біля села Потутори, понад річку Ціньку, на схід від села. Від вчасного ранку гостра перестрілка з москалями. Рішучий бій закінчився полудні. Москалі, перейшовши залізничний шлях, що на Бережани, стали атакувати наші становища. Роман Суцко, тоді наш сотник, пізніше полковник української армії, у постійній увазі на розвиток бою, ходив здохів становища. Серед нас уже з багато поранених, гине четар Нагаєвський. Вей наступні відбиваємо, в першу чергу крісавим та кулеметним вогнем і ручними гранатами. Цільно хоч рідше, б'є наша батарея гармат, із-поза Золотої Липи. Смертася, біля загострюється, кипить, мов у кітлі. Раз-ураз вилаються утору світліяні ракети; несуться голоси команд, стогони ранених. Над усім — за-

шевики, щоб задокументувати прихильність совєтської влади до „визволеного“ люду Західної України заповнивши видання вибраних творів Франка, як письменника „революціонера-демократа“, в 36 томах.

Побіг і я за Суцком. Несподівано, з картопліни піднісється велика постать, різночасно падає на мою спину сильний удар прикладу кріса, який збив мене з ніг і я стрімголов лечу в окіп, понад який я біг. Наді мною стоїть трьох москалів, з шитками на моїх грудях — я понав у москоську неволю.

Помежа с. Жоніва, безперервний блиск світляних ракетів, нашіх і ворожих, освітлюють поле бою. Москалі кричать, збираючи до купи вже полонених наших стрільців. Бацу: хоружих Андрія Дрогомирецького, Петра Дорошенка, підхорунж. Роздольського, виступа Ромка Старчука й інших. На душі перестас гіркнути та й сором менший: я не сам.

Перейшовши в брід... по шню річку Ціньку, в шуварах, ми оглянулись по нашим гурті — було нас до сорок усіх. Нам треба було перейти це головну лінію москоської резерви, що лежала здохів залізничного шляху Потутори-Бережани. Ця резерва розпізнала нас, що це полонені, відкинула вогонь, такі з-близька, на «ри-чотори метри. Конвой, ті що нас супроводили, стали кричати: „Ета пласніє!“, „Так хто же? Стреліть їх, етакую своєю!“ була відповідь. Від цієї стрілянини дехто з наших згинув, декілька було поранених.

В Підгайцях, збірний пункт полонених при москоському штабі корпусу. Нас усіх — різношерстних народів австрійської імперії — полонених, до дві тисячі може більше, зібрано на якийсь площі за містом, голоті. Тут перебували ми один день. І під захід сонця прихав відділ кінноти, доносські козаки. Сказано було сформуватися в чвірки. Голодні.

Української Повстанчої Армії на болатистих нетрах Полісся, то могли ту привітають в цей день думки наших слухачів, які так полинууть, а привітають її також самочинно подільські, червоні маки. Рік-річно завітас кров. І не лише там. Тоді червоні маки процвітають не лише на уесуських моглах, вони завітуть і під Бродами, і у нетрах Бескиду, і у звораз Чорногорі, бо червоні маки, це символ пролітої крові за Соборну Україну. Пліта докінчувався... а в останніх акордах гинули слова: „тай на стрілецьку могилу...“

Тихо дрімає над Стрипою, на горбі могилу... Утоптає стежка до неї — знать — не забувають про тих, що в ній лежать...
Дальше Вітовський вже бачить, як батько їде зі сном на ту могилу. Дитина несе в'язанку червоних, подільських маків, а батько пояснює, що тут спочивають вічним сном українські Січові Стрільці які перші від часів Полтави билися знову... „за Україну... а плита грас... а полки усміхнених, в мазепинках юнаків машерують...
І надходить Зелена Свєта, дні поминків померших, і здавалось би, що не буде кому віддати тієї могилі.
Не бійтесь, бо коли уявляють Вітовським батько, що водив сина на могилу, згинув по-геройськи в дивізії „Галичина“ під Бродами, а син його, дитина Поділля, згинув в героїських рядах

столені, невиспані, вичерпані походами й боями, — все це рушило в дальшу дорогу на Бучач. Довкола оточила нас кіннота. Хто лише, з перестомом, виснажений, майже несвідомо вихилився з чвірки, на того через голову падав важкий удар нагая москоського з відповідним москоським епітетом-лайкою. Нещасника заливала кров і він, опам'ятавшись із перестомом, втікав у середину чвірки. Але другий такий самий удар примушував його ставати на своє місце.

Переходили селами. Наші селяни, побачивши своїх воєнків, надто — українських Січових Стрільців, вивисили молоко, квасне й солодке, хліб. Але кожному з нас, із потрісаними від спраги й голоду губами, було найкращою мрією, бажанням: загасити жахливу спрагу! Ми були б були щасливі й втихомирити нашу спрагу водою, до якої нас не пускали наші „конвоїри“, а тут — молоко виносить! Але мрія лишилась мрією людини в москоському ясірі, а на селянок „налитали“, мов хижі супи, доносські козаки й нагаями прали їх та розганяли, а молока виливали, хліб, який їм сир розкидали й забороняли їх підіймати — ні нам, ані селянам.

Врешті, вже й у Гусятині, на східному бері Збруча. Наша шалка полонених знову, переночували голоті на майдані, одержавши скромну пайку хліба, цукру й „кіпятику“, була вишукана в лаву. Військовий урядовіч перехомили повз наші ряди, тут-там зупинялись, перевертали в наплечниках останки залишеного полоненому його „майна“. А потім, підійшов один до мене:

— Пан! бері таї всіці, пай-дощ са мной!

Мої приятелі-стрільці були певні, як і я, що на допит беруть мене. І тихо наказували: тримайся! Привели мене до канцелярії — як я пізнав вже знав — „управління 26-го тилового етапа Юго-западного Фронта“. З конвоєм ливши мене чиновник біля дверей, а сам пішов до начальника. По хвилині начальство висунуло — товсте, грубе, на зріст мале, червоне, в синіх окулярах — і спитало мене:

— Ти хто такий будеш?...

Не розуміючи запитання, я мовчав.

— Ну, мадьяр, немєц ілі кто такий?...

— Українець!...

— Как?

— Українець! — з деяким притиском повторив я.

— Не панімаю.

— Іх у нас, ваше високоблагородіє, зовуть маларосами! — по-лявів один із урядових канцелярських таків свого століка.

— А, харашо, так ти русский!

— зраділо начальство.

— Ні, українєць! — заперечив я.

— Дурак! — подразнено буркнув.

ВІДГУКИ ДНЯ
„СВЯТО ВЕСНИ“

Від кількох тижнів маємо дуже устійнену погоду, тогню, як швейцарський годинник найліпшої марки. Понеділок — гарний, вітерок — гудовий, і так аж до п'ятниці, в суботу — дощ, а в неділю — або дощ, або злива.

Не знаю, як там на заході великої країни, що в одних українців зветься З. Д. А. а в інших С. Ш. А., але тут, на сході — вже другий місяць вікенди не вдаються.

Може це є й одною з причин (крім байдужості людей і рясності імпрез), що концерти, академії та інші віа не дописують. Аж всі вони відбуваються в суботу, або в неділю! Неодмінно йде просвітитися, коли сонце не світить, ти набіряться натрігногого духу, коли є небезпека набратися нежити.

Люди, що задумують вибратися кудись за місто, зиркають у в'їтницю на небо і кажуть: „Здається, буде погода“, люди, що нікуди не їдуть, хитають головами: „Здається, що ні“.

Досі мали слухати другі. Минулої суботи й неділі досвідів я це на власній шкірі і — на жаль — на власному одні.

Вийдзів — легко дощило, заїхав — виногодилось. Думав — може страді. Але дощ спинився тільки на те, щоб набрати сили. Бо потім, як погало ллти, раз як з вітра, раз як з бггки, то так і ллєло аж до недільного сумерку.

А шкодо! Бо і місцевість, і дні вагті були погодні.

Місцевість — американське Черге, дні — пластоє „Свято Весни“.

Серед гайку — хата, а там — молодий ліс і ніскові поляни. Серединою фарми густий потік журить і певно, як погода — американські коси на сопліки грають.

З'їхалося до того Черга тристакалькадесять молодих і наймолодших пластунів, розбили табір, наставили наметів. Тільки погоди б!

А тут — дощ, а як не дощ, то злива, лише гас-до-гасу жмижка.

Але не на те з'їхалося молоде братство, щоб сидіти під наметами, гї в хаті...

Галактіон Чіпка

нуло начальство. І додало: Ти остайошся здесь на етап, на ралуботс...

І направилося начальство відходити, але я швидко нипалив:

— Я не лишаюсь, я їду з моїми товаришами туди, куди їдуть вони.

— Ах, сукін же ти син! Мал-

чать! — зарепетував поспіле з люті начальство. — Под караул сво...

І я пішов під караул, і мусів мовчати.

Бо в москоському ясірі полонений це істова без ніякої своєї волі; вона є сірим числом у безконечній черзі безвільних істо.

Скрипкова Студія Володимира ЦІСІНА
149 — 2nd Ave., New York, N. Y.
СУБОТА, 14. ЧЕРВНЯ (JUNE 14) 1952 P.
ЗАЛІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮВУ
КОНЦЕРТ УЧНІВ СТУДІЇ
при співучасті учнів фортепіанових студій:
Е. ЧАПЕЛЬСЬКОЇ (нижчі роки)
Р. САВИЦЬКОГО (аккомпанімент)
В програмі солістів та збірні виступи. — Початок о год. 7:30 ввечері.
НЕДІЛЯ, 15. ЧЕРВНЯ (JUNE 15) 1952 P.
В ЗАЛІ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮВУ,
СКРИПКОВИЙ РЕЦИТАЛЬ
БОГДАНА СВИНТУХА
В програмі: Кореллі, Брух, Віталі, Дворжак, Мендельзон та інші.
Початок о год. 8:00 ввечері.

ЗАПРОШЕННЯ
до Укр. Організації метрополітальної округи Нью Йорк.
Просимо всі Українські Організації вислати своїх делегатів на засідання Громадського Комітету для шанування пам'яті МАРІЇ СКУБОВОЇ. Зокрема просимо про це всі Організації, що були створені Марією Скубовою, або при її допомозі.
Засідання відбудеться в доміні Українського Відділу Американського Червоного Хреста в Нью Йорку, 423 Іст 9. ул., в четвер, 12. червня п. р. о год. 7:30 ввечері.
Громадський Комітет для шанування пам'яті Марії Скубової.

ШАХІСТИ ДІТРОЙТУ Й ОКОЛИЦІ!
Управа повідомляє, що 27. квітня відкрито УКРАЇНСЬКИЙ ШАХОВИЙ КЛУБ. Радо вітасмо в нашому клубі всіх шахістів, як майстрів так і початкуючих. Розгріші відбуваються кожної суботи і неділі від 7:30 ввечері в приміщенні
UKRAINIAN MICHIGAN LEAGUE
6690 Michigan Ave., Detroit 10, Mich.
Управа.

УВАГА! — ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ ГУРТОМ!!
Скористайте з нагоди і закупіть дашніі партієні видання:
1. Три Календарі, Вид.: „Русалка“, 1 ін., з пр. 1930-32, 33, — (вартість \$4.80) — лише за \$1.10. 2. Сто (100) різних театр. підручників, вид.: „Театральної Бібліотеки“ (вартість \$75) — тільки за \$12.40. 3. П'ять ілюстр. Казок для Дітей (вартість \$3) — за \$1.10. 4. Десять різних укр. журналів (вартість \$4) — за \$1.00. 5. П'ять збіроч укр. поезій, відомих поетів (вартість \$3) — лише за \$1.10. 6. Двадцять танців, пісень (танго, вальс, козачок і ін.) рекорди враз з тринальним гарним альбомом (лише за \$8.90).
З цієї небувалої нагоди скористас той, хто скорше замовить і вишле гроші до:
„HOWERLA“ Ukr. Book Store, 41 E. 7th St., New York 3, N.Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА“
В НЬО ПОРКУ
— запрошує на —
СВЯТОІВАНСЬКУ ПРОГУЛЯНКУ
КОРАБЛЕМ ПО РІШІ HUDSON ДО INDIAN POINT,
INDIAN POINT це прогулькове місце, що для вижитку своїх відвідувачів дас:
1. 300 акрів лісу зі столиками й лавочками для відпочинку,
2. Пляльально й пляжу,
3. Озеро й Човни для лодкування,
4. Площі для спортивних гор та тенісові корти,
5. Моторову коліаку та розгрінявий парк для дітей.
Крім усіх цих примностей хор „Думка“ подбав теж і про культурну розвагу, а саме учасники прогуляки матимуть змогу побачити інтермедію з емігрантських буднів: І. Керницького „НА РІКАХ ВАВІЛОНСЬКИХ“ в постанові П. Гриняка та почувуть декілька пісень у виконанні хору „Думка“.
На кораблі та в Indian Point — ресторани, каварні та бари.
ГРАС ОРХЕСТРА В. БОСОГО.
Запрошення можна одержати в: „Арці“, „Говерлі“, „Сурмі“ та в членів хору „Думка“ в ціні по 3.00 дол. для дорослих та 1.50 дол. для дітей до 14 років. Члени прихильники одержують запрошення безплатно в касіра хору „Думка“ п. Я. Гузара.

КОБЗАР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
у 4-х томах
з наголосами, вичерпними статтями й поясненнями біографічними, літературно-критичними й історичними до кожного твору,
під редакцією д-ра Леоніда Білецького.
І. том уже продіється, II. том друкується й незабаром поступить у продаж.
ЦЕ ЛЮКСУСОВЕ ВИДАННЯ
перше й єдине на американському континенті з ілюстраціями, частина яких у барвах оригіналів, у твердій полотноїй мистецькій оправі і мистецькій суперобкладинці.
Української Вільної Академії Наук і Видавничої Спільноти „Тризуб“, її накладом.
Ціна по передплаті за всі 4 томи — \$20.00
окремий том — \$ 6.50
при зголошенні до передплати — \$10.00
решта — по \$5.00 до трьох місяців.
Зголошуватися на адресу:
UKRAINIAN FREE ACADEMY OF SCIENCES
P. O. Box 3626, Sta. B., Winnipeg, Man., Canada.

3 нагоди 5-тої річної Конвенції Ветеранів В ДНЯХ 7. ТА 8. ЧЕРВНЯ 1952 P.
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ
— влаштовують —
в **HENRY HUDSON HOTEL**
57th Street & 9th Ave., New York City
БЕНКЕТ І БАЛЬ
У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ (GRAND BALLROOM)
Вступ \$7.50. Початок в год. 7. ввечері.
У ТИЙ ЖЕ ЗАЛІ
ЗАБАВА
Вступ \$2.00. Початок о год. 10-тій ввечері.
До танку приграватиме БІЛІ ГЕПЛ та його оркестра. Зголошення приймається на Конвенції або телефонічно в Конвенційному Комітеті: GRamercy 5-0660.
По інформації пишіть: UAW Convention Committee, 80 St. Mark's Place, New York, N. Y.

РОЗШУКИ

СТАРОВСЬКИЙ ГРИНЬ, Стефан і Паша, з села Ліва, повіт Стрий. Останньо були в Німеччині. Хтось знає, чи хто знає про них, прошу ласкаво з'ясувати на адресу: STAROWIECKA ANNA 216 E. 3rd Street, New York 9, N. Y.

КІЗИМУ МИКОЛУ з села Рав, повіт Бережан, пошукує сестра. Він самий, чи хто його знає, прошу писати на адресу: DEMCZYNSKY I. Quesenbary, Lot 25, Cooma Rt. N.S.W. Australia.

ХУДОБА МИКОЛА, воєн американської Армії, шукає Рідних і Знайомих. Подруг і друзів пластового і скальського життя в Німеччині. Листи прошу слати на нову адресу: PVT. MYKOLA CHODOBA 11th Tng. ENG. CO. 3rd ENG. BN. Ft. Belvoir, Va.

НИКОЛА ДМИТРОВКА з с. Дуби, пов. Долина, шукає НИКОЛА ГУЦУЛА, який виїхав до Америки в 1936 або 1934 р. Писати: NYKOLA DMYTROWKA 530 E. 6th St., New York 9, N. Y.

Пошукує свого стрийського брата АНАНІЯ КОВЕРНЯКА з села Станок, повіт Пинськ, який прибув в США перед першою світовою війною. Хто про нього знає, або він сам, прошу з'ясувати до Елісавети Коверняк, зам. Малар на адресу: ELESAWETA MALAR 4708 Curtis Ave., Baltimore 26, Md.

Переробки—Направки

ЮРИЙ СПІГА РЕФРІДЖЕРЕРТОРНИЙ МЕХАНІК

Скоря гарантована обслугод всіх рефріджераторних установ, як домашніх так і комерційних, а рівнож установка їх. Продаж нових, перероблених і відновлених рефріджераторів на лобів струні — АС—ДС.

Телефон: ORegon 3-4448

107 1/2 St. Mark's Pl. (E. 8th St.) New York, N. Y.

Книжки—Журнали—Картки

ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ ВИПІШЛА (на платіжні) ціла козацька дума про МАРУСЮ БОГУСЛАВКУ, як її співали Укр. Козаки в 16-ти столітті. Наспівав і сам награв Бандурист СИНОВІЙ ШТОКАЛКО.

Хочете її почути, зайдіть до Сурми або пишіть по спеціальний каталог на платіжні.

SURMA 11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

ПОДЯКА

п. інж. Кость Церкевичові, 350 Grove St., Jersey City, N. J., керівникові курсів технічного креслення і читання технічних рисунків.

Високоповажаний Пане Інженере!

Цією дорогою прошу прийняти мій щирий листів признання за провадження Вами курсів технічного креслення, який Ви влаштуєте для ново-прибулої української інтелігенції. Знаючи від моїх знайомих про Вашу методу ведення цих курсів, я вибрав якраз Ваш курс, а не інший і зараз, як Ваш бувший курсант стверджую, що Ви дуже серйозно виконали Ваше завдання, при чому на окреме підкреслення заслуговує Ваш діловий підхід до цієї справи. Слідуючи пильно за Вашими вказівками, я не тільки скоро засвоїв те, що вимагалося від креслара в Америці, але і одночасно пригадав собі давно призабуте. Мій скорий успіх з безперечним вислідом моєї наполегливої праці під Вашим добрим керівництвом. Вже другий місяць я працюю як кресляр в одній великій електричній фірмі і на цьому становищі почуваю себе дуже задоволеним.

Бажаю Вам багато успіху в Вашій наскрізь позитивній праці і остаюся з належною пошаною

Інж. агроном РОМАН СТЕФАНКО 77 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

В ДНЯХ 7. І 8. ЧЕРВНЯ 1952 Р.

ВЕЛИЧАВЕ ВІДКРИТТЯ HANUSEY MUSIC COMPANY

яке побилизило свої бізнесові активи і перенеслось на нове приміщення до

244 West Gerard Avenue PHILA. 23, PA.

Найбільший вибір ПЛАТІВОН

УКРАЇНСЬКИХ і інших народів.

ПЛАТІВКИ LONG PLAYING—з співних композиторів на 33 скорісті ПАТЕФОНІ, на 3 скорісті, різні моделі і ціни

КОМУНІКАТ

ЗУАДКОМІТЕТУ В СПРАВІ ЗГОЛОШЕНЬ

Управа ЗУАДКОМітету пригадує всім новоприбулим українським поселенцям про обов'язок зголошення до Ді Пі Комісії у Вашингтоні. Кожний новоприбулий зобов'язаний після чотирьох зголошення у відступі північному на спеціальних формулярах. Ці формуляри можна отримати в канцелярії ЗУАДКО. Виповнені формуляри треба вислати найпізніше до 1-го липня 1952 р. на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P.O. Box 1661 Phila. 5, Pa. U.S.A.

УВАГА!

НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ!

УВАГА!

ВІДКРИТО НОВУ УКРАЇНСЬКУ ФІРМУ

НОВОЇ НАШОЇ ГАЛАНТЕРІЙНОЇ КРАМНИЦІ І МУЗИЧНОГО СКЛАДУ

Е К О

при 145—2nd Ave., між 9-тою і 10-тою вулицями, Телефон: ALgonquin 4-0888

Власник ВОЛОДИМИР ЧЕМЕРІНСЬКИЙ

Великий вибір найновішої продукції радіо-апаратів знамих фірм: ZENITH, GENERAL ELECTRIC, EMERSON—на довгі і короткі хвилі.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА СКЛАДНИЦЯ ПЛАСТИВОН (рекордів) ПАТЕФОНІ НА А С І Д С.

НАША СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: струни до музичних інструментів. — Найкращої якості жіночі і чоловічі галатерії. — Пачоки світових марок: Mojit, Kaiser та інші. ІМПОРТОВАНИ ХУСТИКИ, жіночі косметики, парфуми марки "COTY". — Канцелярські прибори, картки з побажаннями, американські, українські та інші. Великий відділ різноманітної преси, журналів і магазинів. — Випликування фільмів, побільшування — виконуються в якнайкоротший час. Звертаємо особливу увагу на першої якості товари і приступні ціни! Вичислюємо запрошуємо відвідати фірму "ЕКО" без обов'язку купити!

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

САЛОН КРАСИ

4 кабінки, — дві для миття волосся. Рент \$65. Чудовий бізнес. Існує 12 років. Продається дуже дешево, за \$2,850. Причина — недуга власниці.

WILLIAM CHUPA 33 St. Mark's Place, New York City ORegon 4-5340.

ЮВЕЛІР

CHARLES & CHARLES 191 Ave. B, Corner 12th St. New York 9, N. Y. Telephone: CA. 8-1889

Годинарик і ювелір від 1905 р. Агенція на гарні швейцарські та американські годинарики та біжутерію. Всю працю виконують у власній робітні. Один рік гарантії.

ПОДЯКА

п. інж. Кость Церкевичові, 350 Grove St., Jersey City, N. J., керівникові курсів технічного креслення і читання технічних рисунків.

Високоповажаний Пане Інженере!

Цією дорогою прошу прийняти мій щирий листів признання за провадження Вами курсів технічного креслення, який Ви влаштуєте для ново-прибулої української інтелігенції. Знаючи від моїх знайомих про Вашу методу ведення цих курсів, я вибрав якраз Ваш курс, а не інший і зараз, як Ваш бувший курсант стверджую, що Ви дуже серйозно виконали Ваше завдання, при чому на окреме підкреслення заслуговує Ваш діловий підхід до цієї справи. Слідуючи пильно за Вашими вказівками, я не тільки скоро засвоїв те, що вимагалося від креслара в Америці, але і одночасно пригадав собі давно призабуте. Мій скорий успіх з безперечним вислідом моєї наполегливої праці під Вашим добрим керівництвом. Вже другий місяць я працюю як кресляр в одній великій електричній фірмі і на цьому становищі почуваю себе дуже задоволеним.

Бажаю Вам багато успіху в Вашій наскрізь позитивній праці і остаюся з належною пошаною

Інж. агроном РОМАН СТЕФАНКО 77 E. 7th Street, New York 3, N. Y.

адресу: Displaced Persons Commission c/o Statistical Section, Immigration and Naturalization Service Washington 25, D. C.

Зголошиться мусять у цьому зголошеному періоді, який закінчується з днем 1-го липня 1952 р. усі нові поселенці, які прибули після 1-го травня 1950 р. Близькі інформації, як теж формуляри можна отримати в канцелярії ЗУАДКО на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P.O. Box 1661 Phila. 5, Pa. U.S.A.

50,000 ДОЛЯРИВ ЗА ПАДІННЯ НА ХІДНИКОВІ

Нью Йорк. — Вищий Суд в Квінзі-Джемеяка присудив містої виплатити на користь Сусанни Кайліс 50,000 доларів, яка в 1950 році мала нещасливий випадок на хідникові. Жертва випадку, проходивши спіткнулася за виступ хідника, впала й зламала собі стегно. Неправильність в хіднику була спричинена розростом коріння дерева, що росте на приватній ділянці біля хідника. Падіння й перелом стегна викликали нездібність до праці, й С. Кайліс не могла

повернутися до виконання своїх служб в готелі „Говернер Клінтон“, де вона була телефоністкою. Суд, розглянувши справу, вирішив, що

Книжки—Журнали—Картки

ВИПІШЛА З ДРУКУ КНИЖКА „СПОГАДИ“

Прот. Петра Білона Ціна \$1.50. Замовляти: Rev. P. BILON 1206 Penn Ave., Jeannette, Pa.

ДЛЯ УСПОКОЄННЯ ДЕЯКИХ БОЛІВ

РЕВМАТИЗМУ АБО НЕВРАЛЬГІЇ

АНТРО таблички надаються на пробу.

Чи можете успокоїти в дечім болі РЕВМАТИЗМУ або НЕВРАЛЬГІЇ? Винайдіть це самі для себе без жадного ризику. Вишліть оце повідомлення до KINGSLEY CO., Box 415, Dept. 13, Peekskill, N. Y., а звідти вишлють вам поштою багато чудових табличок АНТРО, за які ви заплатите поштареві \$3.00, а до того копії післяплати за доставку. Якщо, після зажиття цих табличок згідно з інструкціями, ви не зможете написати, що це вам допомогло на ваші болі, то вам вернуть усі ваші гроші на ваше бажання. Отже не терпіть довше, не спробувавши зажити АНТРО.

Імя _____ Адреса _____ Місцевість _____ Статус _____

ДУЖЕ ВАЖНА КНИЖКА ЗДОРОВ'Я, ДЛЯ ХОРИХ, ЯКІ ХОРЮТЬ ДОВШІ РОКИ.

На ревматизм, катар, олпер у жолудку, біль під грудьми, перестуда, кашель, біль вивок, біль голви, недуга нервова, каміня в жолудку, каміня жовчові, біль міхура, недуга шкірна і інші недуги. Хорі знайдуть полєкшу. Пишіть по безплатну книжечку здоров'я. Адресуйте: BRADLEY HERB Box 224, Cooper Station, New York 3, N. Y.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

DUNLEY HAT SHOP 14 Saint Marks Place NEW YORK, N. Y.

мас на складі НОВІ ІМПОРТОВАНИ КАПЕЛЮХИ по найнижчій ціні, — соломи, панамы та легкі фільцові на літо.

Далше пригадуємо, що маємо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки з короткими рукавами, дощеві, шкідливі знайої марки: "Jayson", "Fruit of the Loom" і "Reis"

Простимо зайти і переманити про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну! — — — — — Говоримо по українськи. Слухайте наші оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботу до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE, (між 8. вул., Bet. 2 & 3 Ave.) NEW YORK

УКРАЇНСЬКА ФУТРИА РОБІТНА В НЬО ЙОРКУ

Roman KUSSOFF 41 W. 57th STREET (5th Floor), (між 5 & 6 th Ave.) NEW YORK CITY

Коли задумуєте справити нове футро, перемоделювати, направити, або дати до шову, так порадьтеся в цій справі з досвідченим шкільником Романом Кузовом. Він налевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковпир були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріялів. Ціни приступні.

Інформації на телефон: PLaza 9-4238.

власник дому, біля якого трапився випадок, не поносить відповідальності й що грошову кару має заплатити жертві випадку місто.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697

Острі й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуть життєво без операції. Переводимо аналізи крові для подружжя дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 8:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 понод.

Dr. Med. R. TYLBOR 59 East 3rd St. (коро 2nd Ave.) N.Y.C. Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги Fluorosceny. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізи крові для подружжя дозволів. — Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 понод.

ДР. ДЕРУГА

З європейським дипломом. Недуги міхура, підрі, крові в іспомані газоних органів. Нервовість. Ослаблення залоз, Катаральний стан, Стриктур, Улькуси (болі). Оглядання в БАДАННЯ КРОВІ \$3.00.

У будні: 10—2 і 4—9 години. 128 EAST 86th STREET Над супинкою підземки Лексінгтон. Елепо.

• Центральне положення, догідний доступ звідусіль.

• Окремі ждальні для жінок.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДІ

OR. 7-8951

КУРСІ МЕХАНІКІВ КУРСІ ІЗДІ АВТАМІ

Постараємося для Вас про егізм Лайсенсу. Намі учні дістають дипломи. Понамаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. К У Р С І ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Зал. в 1916. L. TYCHNIEWICZ, директор

Metropolitan Auto School 155 — 2nd Ave., близько 10th St. NEW YORK CITY

В. Володимир Пархуць український погребник Відповідний гідний похорон по українським ціні.

Модерна Каліція ВЕЗПЛАТНО Клічте в день і в нощі: WOODROW W. PARCHUC Funeral Director

Licensed New York & Connecticut 439 E. 5th St., New York City Tel. ORegon 3-2057 S. PARCHUC — Notary Public

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні так низькій як \$150 ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City

Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7601.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку даром.

PETER JAREMA 129 East 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

ДОМИ, ФАРМИ, АСЕКУРАЦІЯ, „БАР-ГРИЛС“

1. Два дома, кожний на дві родини. Продається вдовою за \$11,500
2. Цегельний дім на дві родини, коло соборної станції \$9,500
3. Цегельний дім на 6 родин, зі всіма приспособленнями, позади дому сад \$8,700
4. Готівка \$3,000, решта 3-місяч. малими сплатами.
5. Однофамільний цегельний дім і гараж на 1 автомобіль, в Джемеяка, Л. Ай.
6. Фарма з 155 акрів на автомобільній дорозі. 7-кімнатний дім, комора, сарай. Ріка перепливає через фарму. Продає вдова тільки за \$15,300
7. Склад грошеня-делікатесен з 7-кімнатним домом і одиноким в місті газолінові станції \$8,500
8. Газолінова станція і шапа з 4 кімнатами на другім поверху. Продається содову воду і цукерки.
9. 23-акрова фарма, 7-кімнатний дім, куроводство. \$6,500
10. 5-акрова фарма, 7-кімнатний дім зі всім приспособленням. Куроводство, тільки 2 блоки від головної вулиці \$13,500
11. Цегельний дім на 4 родині, на 7-й вулиці 1ст, в Нью-Йорку зі всім устаткуванням. Надается для адвоката, лікаря і других професій. Бел кімнати віддільні. Мало готівки, решта на малі сплати. \$3,500
12. Цегельний дім на 16 родин, з 2 склепами. Продається, або заміняється за фарму.
13. Дім на 10 род. Відремонтований. В добрій околиці.
14. Дім з 30 кімнатами. Найновіше устаткування з баром \$20,200
15. Фарма з 25 акрів. Велика стодола. Невеликий дім \$3,000
16. Дім з 28 кімнатами, 2 передні, 4 акри землі. Близький потік, купання, можна ловити рибу, плавання на лодках.
17. Два дома з двома акрами землі. Близька річка. Купання, можна ловити рибу, 5 блоків від грошеня і делікатесен \$31,000
18. Мурований дім на три родини з великою крамницею. Догідний під ключ \$10,500. Готівка \$3,000
19. Бар і Гріл з 18 умовляваними кімнатами. На головній вулиці

Звертайтеся до нас по безплатний каталог списку виставлених на продаж бізнесів. Пишіть виразно своє ім'я і адресу. Ми отримали багато листів з невизначним ім'ям і адресою і тому ми нічого не могли відписати. Коли ви вже до нас попередньо писали, прохасмо це раз написати. Ми маємо безпосередні зв'язки з продажем фарм і других добрих бізнесів. Роблючи закуплення через нас, ви багато заощади грошей. Ви тяжко робите на гроші, то ж не тратьте їх без потреби. Ми також переводимо всі асекурації по встановлених компаніями цінах. Наші услуги — безплатні.

STEPHEN D. SATZEWICH Real Estate & General Insurance

32 E. 7th STREET NEW YORK CITY Tel. GRamercy 3-0713 Затримайте цю адресу.

ТАРЗАН, ч. 2846. Засуджений.

FIGHTING TO ESCAPE SO THAT HE MIGHT BETTER HELP HIS COMPANIONS. TARZAN HAD ALMOST WON CLEAR WHEN SOMETHING STRUCK HIM HEAVILY UPON THE HEAD.

Змагаючись втікти щоб могти краще допомогти своїм компаньйонам, Тарзан вже майже визволився, коли щось важко вдарило його в голову.

„Ти і твої люди“, сказав Гемаку, „вкрали мою доньку і багато

молодих дівчат з царства Гемаку“.

„Коріане“, він продовжував су-

воро, „ти не будеш більше викрадати дівчат. Завтра вночі, коли місяць буде високо, ти і твої люди згинете!“

„YOU AND YOUR PEOPLE“, HEMAKU SAID, „HAVE STOLEN MY DAUGHTER AND MANY YOUNG GIRLS FROM THE KRAAL OF HEMAKU.“

„KORIAN“, HE CONTINUED GRIMLY, „YOU WILL STEAL NO MORE GIRLS. TOMORROW NIGHT WHEN THE MOON IS HIGH YOU AND YOUR PEOPLE WILL DIE.“

„YOU AND YOUR PEOPLE“, HEMAKU SAID, „HAVE STOLEN MY DAUGHTER AND MANY YOUNG GIRLS FROM THE KRAAL OF HEMAKU.“